

(julkaistu Aamulehden Mielipide-osastossa 23.10.14)

Santalahden kaavoitusta pitää vielä muuttaa!

Tampereen yhdyskuntalautakunnan kesäkuussa hyväksymästä Santalahden asemakaavaehdotuksesta voidaan olla montaa mieltä. Oikeansuuntaista on, että korkeista tornitaloista on luovuttu ja että alueelle tulee myös pientaloja.

Tulevassa rakentamisessa tulee kuitenkin pitäytyä Rantatiellä jo olemassa olevien kerrostalojen korkeudessa, jotta järvimaisemat Pispalan valtatieltä katsoen säilyvät. Asemakaavaehdotuksessa korkeimmat rakennukset ylittävät nyt jopa 3-4 kerroksella korkeuden, joka turvaisi kulttuurimaiseman säilymisen. Pääosa ehdotetusta rakentamisesta olisi sekin noin kaksi kerrosta korkeampaa kuin poikkeusluvalla 1990-luvulla Rantatielle rakennetut kerrostalot. Pitäytyminen Santalahden poikkeuslupakorttelin korkeuksissa vastaisi hyvin myös voimassa olevia maakuntakaavaa ja osayleiskaavaa.

Pispalan Moreeni, Pispalan asukasyhdistys ja Pispalan-Epilän kiinteistöyhdistys antoivat yhteisen lausuntonsa Santalahden kaavaluonnoksista vuonna 2012. Lausunnossa totesimme, että nyt olemassa oleva rakennuskorkeus on riittävä ja sitä ei tule ylittää uudisrakentamisessa.

Toistamme tässä kaavalausuntomme eräitä periaatteita: ”Tähän maisemaan sopii myös kohtuullisen korkuinen, vaihtelevasti rinteeseen porrastettu kerrostaloalue Santalahteen. Se kunnioittaisi myös näkymää Näsijärveltä ja Paasikiventieltä Pispalan ’palikkaleikkiin’... Kerroskorkeus rajataan maksimissaan seitsemään ja rinteeseen maaston mukaan porrastaen niin, että Näsijärvi-maisema näkyy kauttaaltaan Pispalan valtatie tasolta katsottuna. Tämä ei tarkoita Näsijärven horisontin näkymistä pohjoisessa... vaan koko järven näkymistä.”

Vuonna 2011 Asukasyhdistys ja Moreeni tekivät aloitteen Pispalasta avautuvien järvimaisemien sisällyttämisestä valtakunnallisesti arvokkaiden maisemien inventointiluetteloon. Yhdistysten aloite on edennyt suotuisasti: valtioneuvoston päätöstä valmisteleva ympäristöministeriön työryhmä on hyväksynyt Pispalan järvimaisemat mukaan luetteloon. Valtioneuvoston päätöksen jälkeen inventointiluettelo on lakisääteisestikin otettava huomioon kaavoituksessa, mikä tarkoittaa että kaavoitettava rakentaminen ei saa turmella luettelossa mainittuja maisemia.

Hyvää hallintotapaa olisi vireillä olevan suojelun huomioiminen nyt, kun suojeluhallinnon työ on edennyt liki valmiiksi. Se olisi lisäksi jo aiemmin Santalahdessa noudatetun menettelyn mukaista: vajaa 10 vuotta sitten Santalahden alueen poistaminen Pispalan valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä (RKY) oli

vasta vireillä kun Santalahteen, silloiselle Pispalan RKY-alueelle jo kaavoitettiin kerrostaloalue. Nyt tulee tehdä vastaava hallintoratkaisu, mutta toiseen suuntaan, niin että maisemaa ja kulttuuriympäristöä suojellaan liian tehokkaalta rakentamiselta! Nykyinen kaavaehdotus ei sitä tee, vaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisemakohteiden jo tehty inventointityö on sivuutettu ilman minkäänlaista mainintaa.

Oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa Santalahden asukaslukuksi on kirjattu 1800. Asemakaavassa tavoiteltava asukasluku sen sijaan on kasvatettu 2360:en. Kaavan väljä kerrosala/asukas -mitoitus mahdollistaa jopa yli 3000 asukasmäärän! Mielestämme alueelle ei mahdu tällaisia määriä asukkaita kohtuullisen korkuisella rakentamisella, ei myöskään hyvillä palvelu- ja liikennejärjestelyillä. Esittämämme rakennuskorkeuksien madaltaminen pitää myös asukasmäärän osayleiskaavan kohtuullisessa tavoitteessa.

Kaavaehdotuksessa on otettu linjaus viherkattojen puolesta. Tämä on kattomaisemien kannalta hyvä ja oleellinen ratkaisu ja tulee siksi merkitä kaavaan sitovana määräyksenä.

Jari Niemelä

Pispalan Moreeni ry, pj.

Seija Haapamäki

Pispalan asukas yhdistys ry, pj.